

YAYIM TARİHİ: 28.10.2021

SAAT: 10:00

SAYI: 41129

Küçük ve Orta Büyüklükteki Girişim İstatistikleri (KOBİ) Haber Bülteni KOSGEB ve TOBB işbirliği ile hazırlanmıştır.

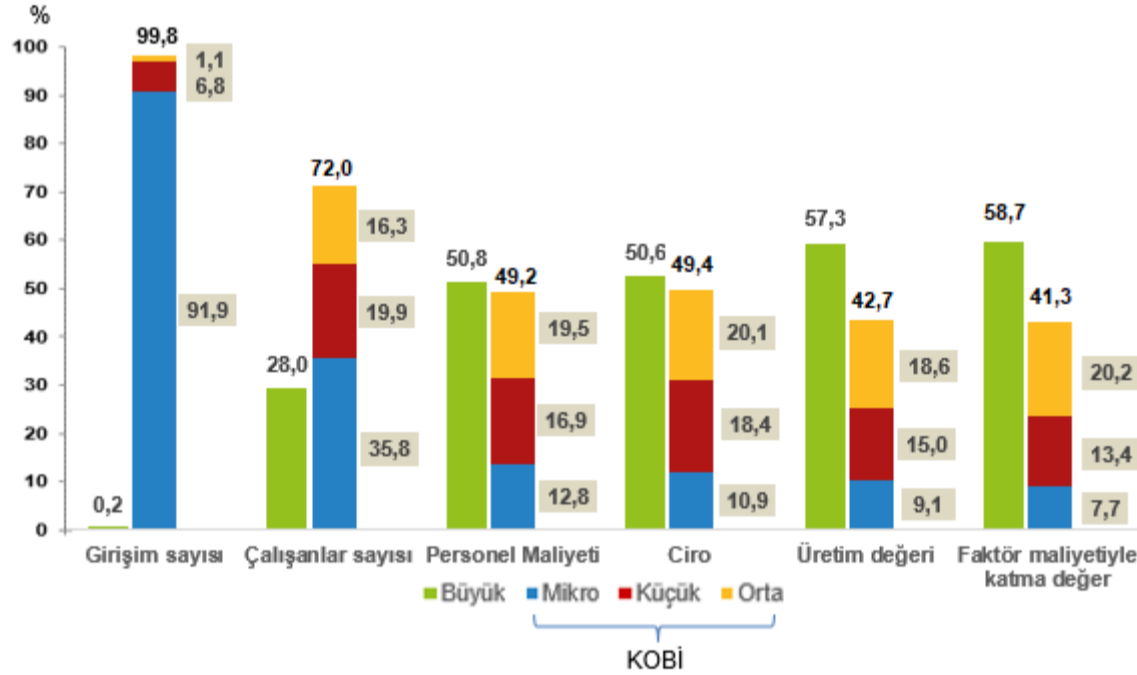
Küçük ve Orta Büyüklükteki Girişim İstatistikleri, 2020

Ülkemizde ilgili mevzuat gereği ikiyüzelli kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri 125 milyon Türk Lirasını aşmayan girişimler Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler (KOBİ) olarak tanımlanmaktadır. Haber bülteninde; KOBİ'lerde girişim sayısı, çalışan sayısı, ciro, teknoloji kullanımı gibi Türkiye İstatistik Kurumu tarafından gerçekleştirilen Yıllık Sanayi ve Hizmet İstatistikleri Araştırmasına ilişkin istatistikler ile Dış Ticaret İstatistikleri, Girişimcilik ve İş Demografisi İstatistikleri ve Türk Patent ve Marka Kurumunun patent başvuru ve tescil istatistiklerine yer verilmektedir.

Sanayi ve hizmet sektörlerinde faaliyet gösteren 3 milyon 295 bin girişim KOBİ sınıfına girmektedir

KOBİ'ler 2020 yılında toplam girişim sayısının %99,8'ini oluşturdu. Buna karşılık; istihdamın %72'sini, personel maliyetinin %49,2'sini, cironun %49,4'ünü, üretim değerinin %42,7'sini ve faktör maliyetiyle katma değer %41,3'ünü oluşturdu.

Büyüklik gruplarına göre temel göstergelerin oransal dağılımı (%), 2020

KOBİ'ler en fazla ticaret sektöründe faaliyet gösterdi

Ekonomik faaliyetlerin istatistiki sınıflamasına (NACE Rev.2) göre 2020 yılında KOBİ'lerin; %36,6'sı toptan ve perakende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektöründe faaliyet gösterirken, %14,2'si ulaştırma ve depolama sektöründe, %12,3'ü ise imalat sanayi sektöründe faaliyet gösterdi.

KOBİ istihdamı içerisinde en yüksek oran ticaret sektöründe oldu

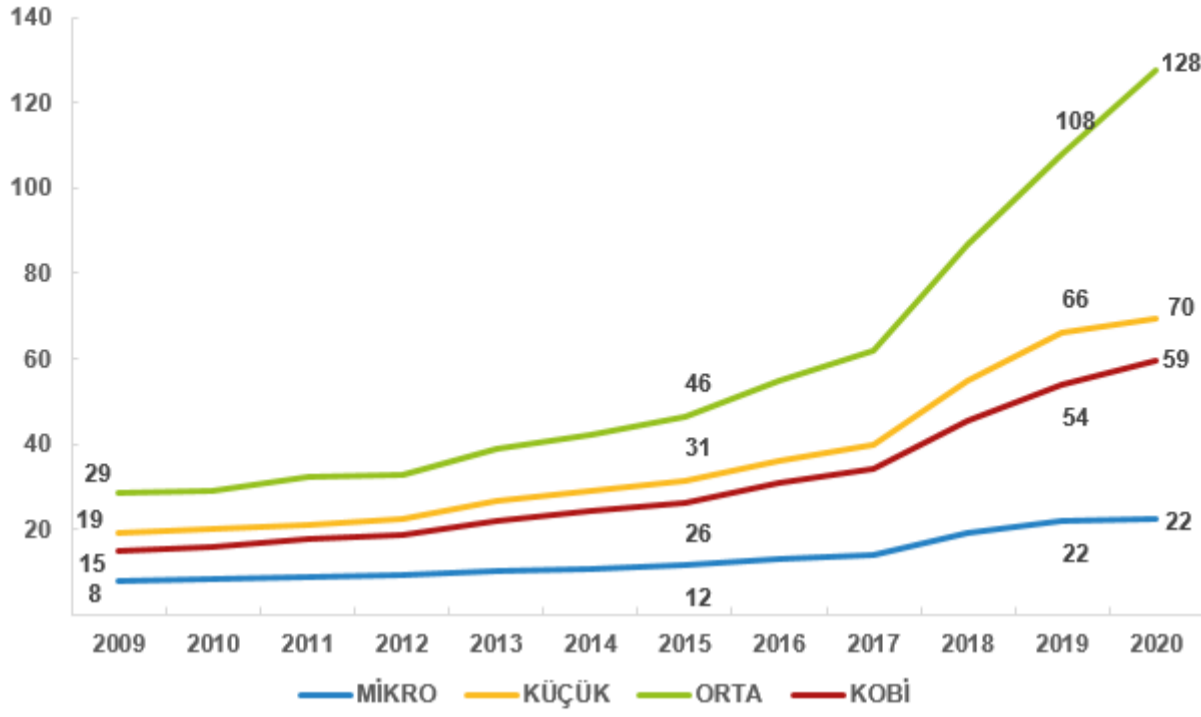
2020 yılına ilişkin olarak; toptan ve perakende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı faaliyetlerindeki KOBİ istihdamının toplam KOBİ istihdamı içerisindeki oranı %27,5 olurken, personel maliyeti için bu oran %24,4, ciroda %54,7, faktör maliyetiyle katma değerde %25,3 ve üretim değerinde ise %15,9 olarak gerçekleşti.

Orta ölçekli girişimlerde çalışan başına katma değer 2020 yılında 128 bin TL ile en yüksek değerini aldı

KOBİ girişimleri için 2009 yılında çalışan başına ortalama katma değer 15 bin TL iken, 2020 yılında bu değer 59 bin TL oldu. KOBİ grupları içerisinde 2009 ve 2020 yılları için en yüksek çalışan başına katma değer sırasıyla 29 bin TL ve 128 bin TL ile orta ölçekli girişimlerde gerçekleşirken, aynı yıllar için bu değerler küçük ölçekli girişimler için sırasıyla 19 bin TL ve 70 bin TL, mikro ölçekli girişimler için ise 8 bin TL ve 22 bin TL olarak gerçekleşti.

Çalışan başına katma değer KOBİ'lerde ölçek ve yıllara göre değişimi (Bin TL), 2009-2020

Bin TL/Kişi

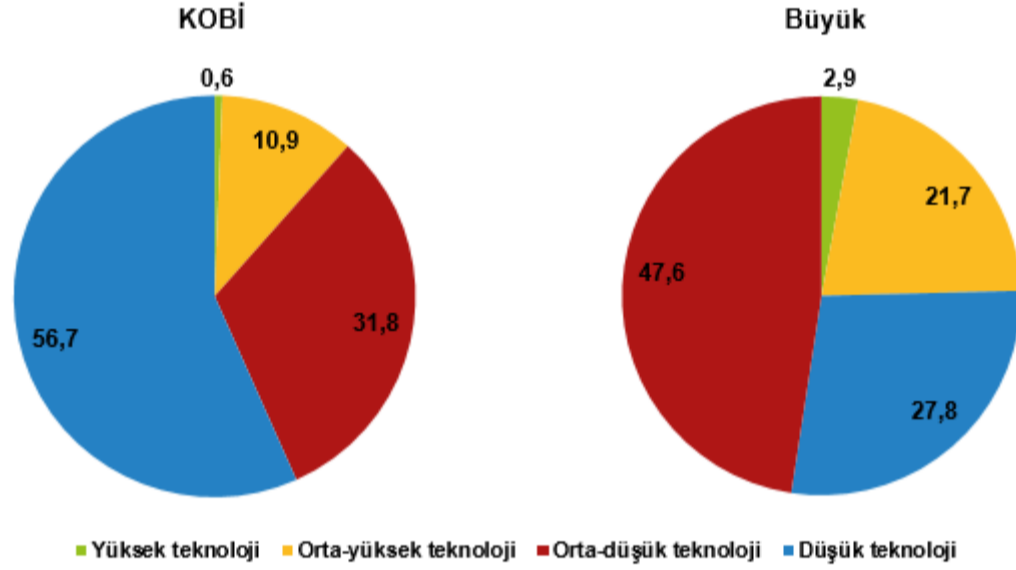

KOBİ'lerde ücretli çalışanların ortalama yıllık personel maliyeti 2020 yılında 41 bin TL olarak gerçekleşti

2020 yılında KOBİ ölçeklerine göre ücretli çalışanların ortalama personel maliyeti mikro ölçekli girişimlerde 31 bin TL, küçük ölçekli girişimlerde 40 bin TL ve orta ölçekli girişimlerde ise 55 bin TL olarak gerçekleşti.

İmalat sanayindeki 2 bin 442 KOBİ yüksek teknoloji sınıfında üretim yaptı

İmalat sanayinde KOBİ ve büyük ölçekli girişimlerin teknoloji düzeyine göre oranları (%), 2020

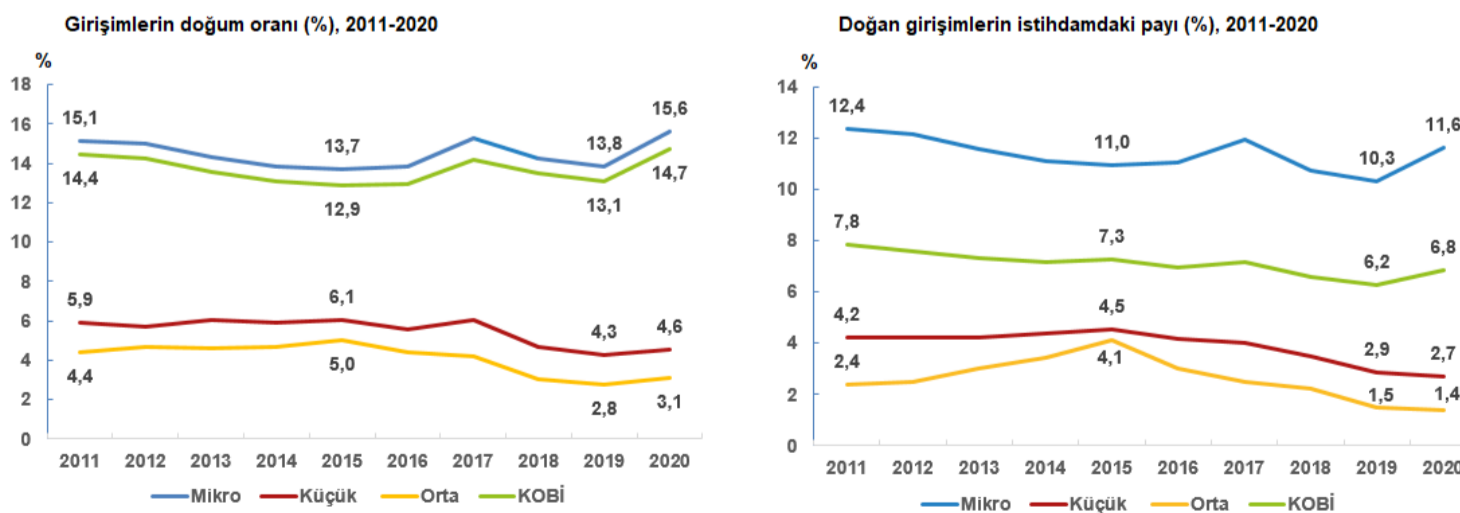

İmalat sanayindeki KOBİ'ler teknoloji düzeylerine göre sınıflandırıldığında, %56,7'si düşük teknoloji sınıfında üretim yaparken, büyük ölçekli girişimlerde bu oran %47,6 oldu.

KOBİ büyüklük gruplarına göre incelendiğinde; mikro ölçekli girişimlerin %57,5'i düşük teknoloji sınıfında üretim yaparken, %32,2'si orta-düşük teknoloji, %9,8'i orta-yüksek teknoloji ve %0,5'i yüksek teknoloji sınıfında üretim yaptı. Buna karşılık küçük ölçekli girişimlerde bu oranlar sırasıyla %52, %29,7, %17,3 ve %1 iken orta ölçekli girişimlerde %51,9, %28,2, %18,3 ve %1,6 oldu.

KOBİ'lerin 2020 yılında doğum oranı %14,7 oldu

2019 yılında doğan KOBİ girişim sayısının, 2019 yılındaki aktif KOBİ girişim sayısına oranı (girişim doğum oranı) %13,1 ve 2019 yılında doğan KOBİ girişimlerdeki istihdam sayısının, 2019 yılındaki aktif KOBİ'lerin toplam istihdamı içerisindeki payı %6,2 iken, 2020 yılında bu oranlar girişim doğum oranında %14,7'ye, istihdam payında ise %6,8'e yükselmiştir.

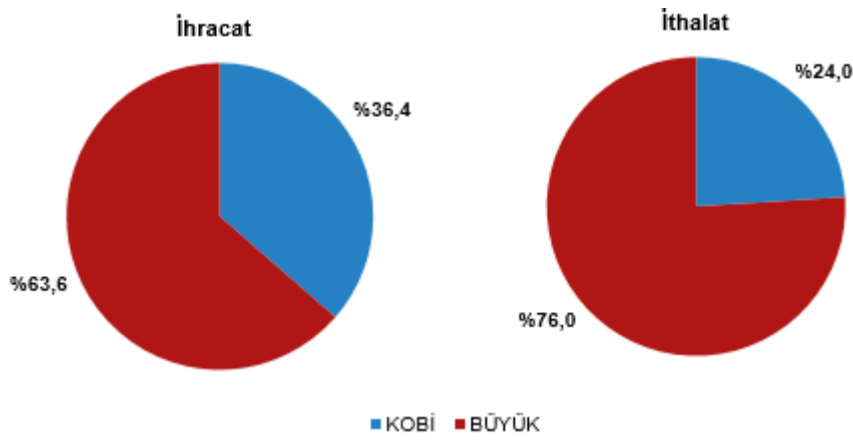

KOBİ'lerin 2020 yılında en yüksek doğum oranı %15,6 ile mikro ölçekli girişimler olurken bunu sırasıyla %4,6 ile küçük ölçekli ve %3,1 ile orta ölçekli girişimler takip etmiştir. Yine doğan girişimlerin istihdam içerisindeki oranlarında en yüksek oran %11,6 ile mikro ölçekli girişimler olurken, bunu %2,7 ile küçük ölçekli ve %1,4 ile orta ölçekli girişimler takip etmiştir.

KOBİ'ler toplam ihracatın %36,4'ünü gerçekleştirdi

2020 yılına ilişkin toplam ihracatın %36,4'ünü, ithalatın ise %24'ünü KOBİ'ler tarafından gerçekleştirildi.

İhracat ve ithalatın KOBİ ve büyük ölçekli girişimlere göre oransal dağılımı (%), 2020

2020 yılı toplam ihracatta; mikro ölçekli girişimlerin payı %3,5 iken, küçük ölçekli girişimlerin payı %13,5, orta ölçekli girişimlerin payı ise %19,4 oldu. Büyük ölçekli girişimlerin payı ise %63,6 olarak gerçekleşti.

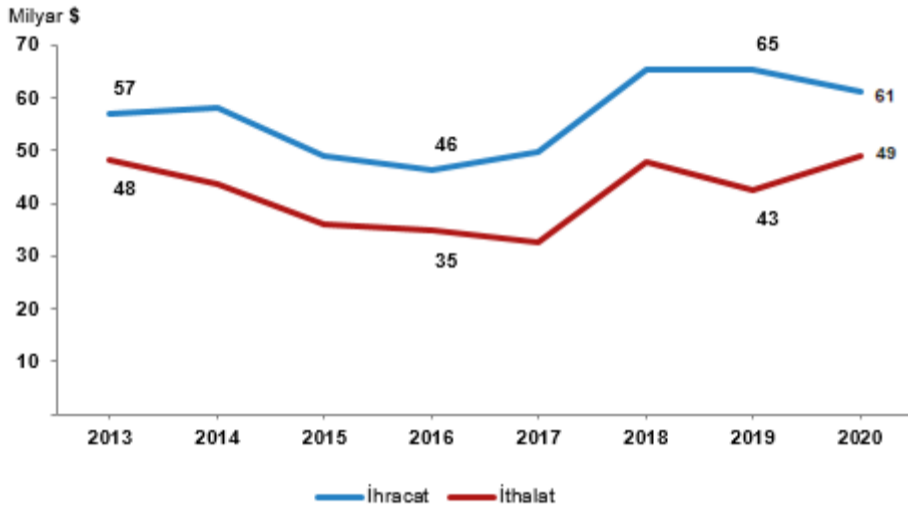
Girişimlerin ana faaliyetine göre, KOBİ'lerin ihracatının %58,7'si ticaret sektöründe, %36,6'sı ise sanayi sektöründe faaliyet gösteren girişimler tarafından yapıldı.

KOBİ'lerin ithalattaki payı %24 oldu

2020 yılı toplam ithalatında; mikro ölçekli girişimlerin payı %1,5, küçük ölçekli girişimlerin payı %6,4, orta ölçekli girişimlerin payı ise %16,2 oldu. Büyük ölçekli girişimlerin payı ise %75,9 olarak gerçekleşti.

Girişimin ana faaliyetine göre, KOBİ'lerin ithalatının %66,8'i ticaret sektöründe, %26'sı ise sanayi sektöründe faaliyet gösteren girişimler tarafından gerçekleştirildi.

KOBİ'lerin ihracat ve ithalat değerleri (Milyar ABD \$), 2013-2020

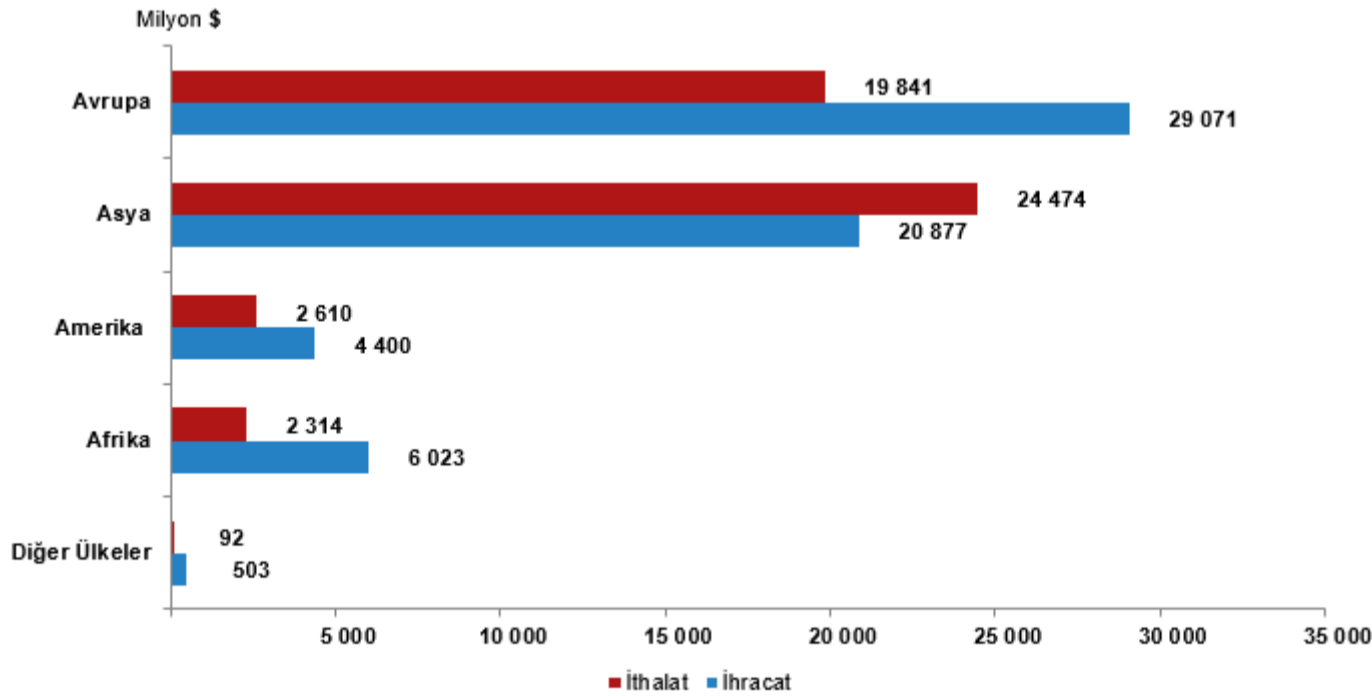

KOBİ'lerin 2013 yılında 57 milyar dolar olan ihracat değeri 2020 yılında 61 milyar dolara yükseldi. İthalatta ise 2013 yılında 48 milyar dolar olan değer, 2020 yılında 49 milyar dolara yükseldi.

KOBİ'lerin toplam ihracatının %47,8'i Avrupa ülkelerine yapıldı

KOBİ'ler tarafından 2020 yılında yapılan ihracatın %47,8'ini Avrupa ülkelerine, %34,3'ü Asya ülkelerine gerçekleştirildi. KOBİ'ler ithalatının %49,6'sını Asya ülkelerinden, %40,2'sini Avrupa ülkelerinden yaptı.

KOBİ'lerin ihracat ve ithalat değerlerinin ülke gruplarına göre dağılımı (Milyon ABD \$), 2020

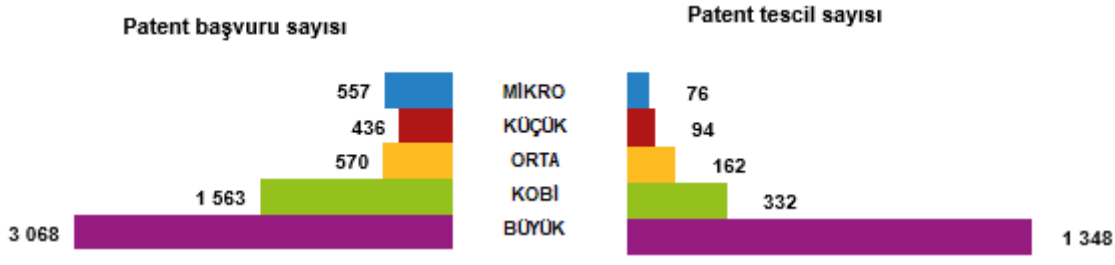

KOBİ'lerin ihracatının %91,4'unu imalat sanayi ürünleri oluşturdu

KOBİ'lerin 2020 yılı ihracatında giyim eşyası sektörünün payı %13,9, tekstil ürünlerinin payı %10,1 ve başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipmanların payı %10 oldu. KOBİ'lerin 2020 yılı ithalatında ise öne çıkan ürünler, %33,6 ile ana metaller, %12,4 ile kimyasallar ve kimyasal ürünler, %12 ile başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipmanlar ve %5,3 ile bilgisayarlar ile elektronik ve optik ürünler oldu.

KOBİ'lerin 332 patenti tescil edildi

Büyüklik gruplarına göre patent başvuru ve tescil sayılarının dağılımı, 2020

2020 yılında KOBİ'lerin toplam patent başvuru sayısı bin 563 olurken, aynı yıl 332 patent tescil edilmiştir. KOBİ ölçeklerinde ise 570 patent başvurusu ve 162 patent tescili ile orta ölçekli girişimler ilk sırada yer almıştır.

Bu konu ile ilgili bir sonraki haber bülteninin yayımlanma tarihi Kasım 2022'dir.

AÇIKLAMALAR

KOBİ'lere ait istatistikler, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından gerçekleştirilen Yıllık Sanayi ve Hizmet İstatistikleri Araştırması kapsamında yer alan girişimlerin, Yıllık Sanayi ve Hizmet İstatistikleri, Dış Ticaret İstatistikleri, Girişimcilik ve İş Demografisi İstatistikleri ile Türk Patent ve Marka Kurumunun patent başvuru ve tescil verileri kullanılarak hazırlanmıştır.